

- Avlund K, Kreiner S, Schultz-Larsen K. Functional ability scales for the elderly. A validation study. *Eur J Public Health* 1996;6:35-42.
- Kuh D, Hardy R, Butterworth S et al. Developmental origins of midlife physical performance: Evidence from a British Birth Cohort. *Am J Epidemiol* 2006;164:110-21.
- Avlund K, Holstein BE, Osler M et al. Social position and health in old age. The relevance of different indicators of social position. *Scand J Public Health* 2003;31:126-36.
- Nilsson CS, Lund R, Avlund K. Cohabitation status and onset of disability among older Danes. Is social participation a possible mediator? *J Aging Health* 2008;20:235-53.
- Osler M, Andersen AMN, Lund R et al. The Metropolit project: background, aim and design. *Pediatr Perinat Epidemiol* 2004;18:385-93.
- Zachau-Christiansen B. Development during the first year of life. Helsingør: Poul Andersens Forlag, 1972.
- Christensen U, Lund R, Damsgaard MT et al. Cynical hostility, socioeconomic position, health behaviours and symptom load: a cross-sectional analysis in a Danish population-based study. *Psychosom Med* 2004;66:572-7.
- Vass M, Avlund K, Siersma V et al. A feasible model for prevention of functional decline in older home-dwelling people – the GP role. A municipality-randomised intervention trial. *Fam Pract* 2009;26:56-64.
- Beswick AD, Rees K, Dieppe P et al. Complex interventions to improve physical function and maintain independent living in elderly people: a systematic review and meta-analysis. *Lancet* 2008;371:725-35.

Anteromediale hælknuder – en benign tilstand

Reservelæge Bent Marxen & overlæge Anette Bygum

KASUISTIK

Sønderborg Sygehus, Pædiatrisk Afdeling, og Odense Universitetshospital, Dermatovenerologisk Afdeling I

Medfødte hudtumorer er sjældne og kan give anledning til differentialdiagnostiske overvejelser. Anteromediale hælknuder er godartede nodulære fibrolipomer, der er lokaliseret medially fortil ved hælene hos det nyfødte barn. Tumorerne opfattes af nogle forfattere som hamartomer, mens andre opfatter tilstanden som en variant af plantar fibromatose eller en infantil variant af *piezogenic pedal papules*.

SYGEHISTORIE

En seks måneder gammel pige blev henvist til børneafdelingen med henblik på vurdering af »hasselnødstore knuder under begge fødder«. Forældrene havde bemærket barnets hudforandringer allerede få uger efter fødslen og havde noteret, at de voksede proportionalt med barnet. Barnet var født til termin af ubeslægtede forældre og var i øvrigt rask. Der var ingen nærtstående slægtninge med hud- eller bindevævssygdom.

Ved objektiv undersøgelse fandtes medially på begge hæl subkutane bløde noduli, hvor den ovenliggende hud var upåfaldende uden misfarvning eller konsistensøgning (Figur 1). Der var ikke palpationsømhed. Den øvrige kliniske undersøgelse var uden anmærkninger.

Pigen blev henvist til ultralydskanning, som viste bilaterale subkutant lokaliserede og skarpt afgrænsede, tyndvæggede processer med middelekkorig struktur. Størrelsen på processerne blev angivet til henholdsvis 1,7 × 0,6 cm på højre og 1,5 × 0,4 på venstre side. Ultralydskanning viste ingen cyster, forkalkninger eller flow i processerne. Barnet blev herefter vurderet på Dermatologisk Afdeling med henvis-

ningsdiagnosen fibromatosis plantaris. Efter undersøgelse af barnet stillede man den tentative diagnose kongenit fibrolipomer, som mere deskriptivt betegnes anteromediale hælknuder.

DISKUSSION

Hos småbørn findes en særlig tilstand beskrevet med bilaterale fibrolipomatose hamartomer, der er lokaliseret anteromedialt omkring hælene. Der findes kun få publicerede artikler om dette sygdomsbillede, som i litteraturen har vekslende betegnelser: *anteromedial heel pad nodules*, *plantar fibromatosis of the heel*, *infantile pedal papules* etc. [1-4]. Det er en benign tilstand, ved hvilken man histologisk finder ansamlinger af lobuleret fedtvæv i den retikulære dermis evt. med mucin-aflejringer [2, 3]. Anteromediale hælknuder er ikke associeret med forandringer i håndflader eller på penis, og de opfører sig benignt i vækstformen [1]. Differentialdiagnoser såsom juvenil fibromatose, plantar aponeurotisk fibrom, lipom, neurofibrom eller maligne tumorer vil ofte kunne udelukkes klinisk. Indtil 2005 betragtede man tilstanden som sjælden, men Greenberg et al undersøgte systematisk nyfødte og småbørn i Toronto og konstaterede, at tilstanden fandtes hos 5,9% af nyfødte og 39,4% af småbørn [4]. Tilstanden er således sjældent synlig ved fødslen, men et næsten fysiologisk fænomen hos børn i 1-3-årsalderen, hvorefter den hos mange forsvinder [4]. De fleste tilfælde forbliver dog subkliniske som følge af deres ringe størrelse og manglende subjektive gener. Der er nyligt beskrevet familiære tilfælde med autosomal dominant arvegang [5].

Tilstanden har en god prognose og er ikke for-

FIGUR 1

Anteromediale hælknuder hos en seks måneder gammel pige.

bundet med funktionelle problemer. Vores patient er nu 22 måneder og kan gå og løbe uden problemer. Der synes ikke at have været vækst af hælknuderne siden seks måneders alderen, hvorfor de er blevet mindre synlige. Den generelle holdning i litteraturen med hensyn til intervention er den, at man bør være tilbageholdende med kirurgisk behandling, medmindre der er tvivl om diagnosen, eller der hersker malignitetsmistanke. I udtalte tilfælde kan der være behov for konservativ behandling med anvendelse af ortopædiske skoindlæg eller fodtøj. Kendskab til sygdomsbilledet kan forhindre unødvendig biopsi og kirurgi.

KORRESPONDANCE: Bent Marxen, Pædiatrisk Afdeling, Sønderborg Sygehus, DK-6400 Sønderborg. E-mail: marxent@versanet.de

ANTAGET: 25. september 2008

INTERESSEKONFLIKTER: Ingen

TAKSIGELSE: Afdelingslæge Klaus Kamphausen, Røntgenafdelingen, Sønderborg Sygehus takkes for udførelse og beskrivelse af ultralydskanning.

LITTERATUR

1. Jacob CI, Kumm RC. Benign anteromedial plantar nodules of childhood: a distinct form of plantar fibromatosis. *Pediatr Dermatol* 2000;17:472-4.
2. Conde-Taboada A, Mayo E, Gonzalez B et al. Hypertrophic infantile pedal papules. *Pediatr Dermatol* 2007;24:339-40.
3. Espana A, Pujol RM, Idoate MA et al. Bilateral congenital adipose plantar nodules. *Br J Dermatol* 2000;142:1262-4.
4. Greenberg S, Krafchik BR. Infantile pedal papules. *J Am Acad Dermatol* 2005;53:333-4.
5. Meyer P, Soennichsen K, Buchenau W. Autosomal dominant precalcaneal congenital fibrolipomatous hamartoma. *Pediatr Dermatol* 2005;22:355-6.